

ПОПЕРЕДНЯ СОЦІОЛОГІЯ МІСЦЕВИХ ВИБОРІВ 2020 РОКУ

Місцеві вибори 25 жовтня 2020 року відбудуться за новими правилами. Усі політичні сили, що планують брати участь у місцевих виборах, розпочали активну кампанію. Через це активізувалися і соціологічні групи.

Соціологічна група «Рейтинг» та Міжнародний республіканський інститут – IRI Ukraine оприлюднили результати Шостого муніципального опитування, за яким прослідковуються такі регіональні тенденції:

Незадоволеність діями місцевої влади висловлюють переважно мешканці Херсона, Сєвєродонецька, Миколаєва, Полтави та Чернівців.

Найбільше задоволених місцевою політикою серед мешканців Хмельницького, Чернігова, Івано-Франківська та Вінниці.

Найбільше невизначеного електорату в Черкасах (51 %), Чернівцях (48 %) та Хмельницькому (45 %).

Найвищі показники абсентеїзму (свідома відмова участі у голосуванні) у Сєвєродонецьку (21 %) та Чернівцях (20 %). Це пояснюється не тільки тим, що виборець намагається висловити свій протест чинній місцевій владі та парламентським партіям, але й тим, що виборці ніяк не дочекаються появи певної «третьої сили» [3].

У чинних мерів Івано-Франківська, Хмельницького, Чернігова, Харкова, Вінниці та Одеси є всі шанси перемогти у кандидатів від «Слуги народу», якщо вони запропонують правильну пропозицію для невизначеного електорату.

Не схвалюють діяльність міського голови з антирейтингом понад 50 % мешканці Сєвєродонецька, Полтави, Херсона, Миколаєва та Чернівців.

Мери майже 11 міст мають можливість створити свій успішний політичний проєкт (регіональну партію). Підтримка партії, якщо її очолить мер міста, становить: Івано-Франківськ – 63 %, Хмельницький – 58 %, Чернігів – 57 %, Вінниця – 51 %, Харків – 50 %, Маріуполь – 45 %, Тернопіль – 42 %, Одеса – 40 %, Кропивницький – 38 %, Дніпро – 33 %, Запоріжжя – 32 %.

Представників нового покоління політиків очікують у Рівному, Херсоні, Кропивницькому, Ужгороді, Луцьку та Чернівцях.

Партія з великим досвідом у політиці цікавить мешканців Львова, Маріуполя та Харкова.

Виборець на місцевому рівні орієнтується не тільки на «лідера» партії, а й на список. Саме наявність «сильної команди» важлива для мешканців усіх міст України.

Продовжує існувати особливий громадський запит на нові обличчя з досвідченими управлінцями. А на цей запит пропрезидентська партія «Слуги народу» не відповідає ні на центральному, ні на місцевому рівні. Найбільш гостро це відчувають мешканці Ужгорода, Рівного та Чернівців.

Майже третина опитаних вказали, що вони шукатимуть альтернативу серед нових обличь під час вибору партії, за яку голосуватимуть. Розглядаючи дані щодо альтернативи у розрізі регіонів, стає очевидними, що нові та місцеві партії внесуть істотні корективи в майбутні місцеві вибори [2].

В інших містах українці голосуватимуть за ті партії, які займаються активною політичною діяльністю, не перебуваючи у центральній владі. Локальний успіх можуть взяти на місцях ЄС та «Самопоміч» у Львові, «Свобода» забере першість у Хмельницькому та Івано-Франківську. Опозиційна платформа має всі шанси перемогти в Маріуполі та Сєвєродонецьку. У Вінниці попереду «Українська стратегія Гройсмана», а у столиці через карантин мер може залишитись, хоча його політична сила «Удар» може не потрапити до міської ради.

Місцеві вибори восени 2020 року змінять розклад політичних гравців. Партія «Слуга народу» залишається лідером підтримки українців у більшості міст з тенденцією втрати голосів. Якщо місцеві еліти зроблять ставку на непарламентські партії – це стане початком локальної політичної децентралізації. Міста-мільйонники вже готуються до різноманітних альянсів та будують власні конфігурації.

На прикладі міста Вінниці, визначено, що лише за 9 місяців партія «Слуга народу» втратила понад 20 % підтримки вінничан. Зокрема, соціологічною групою «Рейтинг» від імені Центру аналізу та соціологічних досліджень Міжнародного республіканського інституту було проведено дослідження, відповідно до якого, у Вінниці 51 % виборців готові проголосувати на місцевих виборах за партію, яку очолить міський голова. А це дає меру Вінниці стійку більшість у міській раді. Потрібно зазначити, що, ймовірно, такий результат отримала б якась нова місцева партія на чолі з очільником обласного центру. Оскільки показники союзнаї меру Вінниці партії «Українська стратегія Гройсмана» знаходяться на рівні 10–13 % підтримки виборців. Варто зауважити, що опитування проводилось у 24 обласних центрах України, що не перебувають під контролем російських чи проросійських сил, включно з Маріуполем та Сєвєродонецьком на Донбасі [4].

Вінничани уже голосували за місцеві політичні партії: і у міську раду, і в обласну раду. Останній приклад – «Українська стратегія Гройсмана», яка хоч і не пройшла у парламент на минулих виборах, але по області отримала навіть дуже конкурентний результат – другий після «Слуги народу», обійшовши нинішні парламентські партії.

Сьогодні, за тим же опитуванням «Рейтинга», якби місцеві вибори відбувалися наступної неділі, на Вінниччині за «Українську стратегію Гройсмана» проголосували б 10 % опитаних і 13 % тих, хто має намір голосувати. Це другий результат після провладної партії. І знову значно вищий, ніж у парламентських партій, серед яких ЄС, «Батьківщина» чи «Голос» [1].

Отже, соціологія напередодні місцевих виборів демонструє, що наразі в Україні немає панівної моделі електоральної поведінки ні на державному, ні на місцевому рівнях. Порядок денний визначають соціальне напруження, непевність у завтрашньому дні, нестабільна економічна ситуація, що породжує апатію та розчарування.

Перед кожними виборами формуються нові потреби та запити суспільства. Розчарування додає і ситуація із карантинном, оскільки виборці бачать неефективність дій саме місцевої влади. Більшість виборців зроблять свій вибір на користь конкретної політичної сили, пов'язуючи з нею надію на вихід із кризи як на національному, так і на особистому рівнях.

Список використаних джерел

1. Парламентські партії вигадують, як на місцевих виборах усунути конкурентів – регіональні політичні проекти. *МІСТО*. URL: <https://misto.vn.ua/oblast/parlamentski-parti%D1%97-vigaduyut-yak-na-miscevix-viborax-usunuti-konkurentiv-regionalni-politichni-proyekti/>
2. Сурняк О. Як зміниться розклад політичних сил у регіонах після місцевих виборів. *112. UA*. URL: <https://ua.112.ua/mnenie/yak-zminytsia-rozstanovka-politychnykh-syl-u-rehionakh-pislia-mistsevykh-vyboriv-534598.html>
3. Шосте всеукраїнське муніципальне опитування. *Соціологічна група РЕЙТИНГ*. URL: http://ratinggroup.ua/research/regions/shestoy_vseukrainskiy_municipalnyy_opros.html
4. Якби місцеві вибори відбулись наступного тижня партія мера Вінниці отримала б більшість в міській раді. *news.vn.ua*. URL: <https://www.news.vn.ua/yakby-mistsevi-vybory-vidbulys-nastupnoho-tyzhnia-partiia-mera-vinnytsi-otrymala-b-bil-shist-v-mis-kiy-radi/>

